

Lục Tỉnh Tân Văn

Director: P. HUGO—L. MARTY
 Son. Gérant: NGUYỄN-V. CỎA
 ADMINISTRATION
 ET RÉDACTION:
 Saigon, Rue Cathat, 153 155 (1er Etage)

GIÁ BÀN:
 Nam-bộ, Trung-bộ và Bắc-bộ
 Một năm 0 50
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00
 Mua báo thì kể từ ngày
 mồng 1 về ngày 15 mồng tháng
 mà phải trả tiền trước.

開新省六
 MỖI TUẦN LẺ BA HẠ XỨ:
 NGÀY THỨ HAI NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 Xứ số báo 12
 O S O C
 AGENCY: LACTINE-SAIGON

GIÁ BÀN:
 Bắc-T. Lào, Đai-Pháp
 và Thuộc Địa.
 Một năm 75 00
 Sáu tháng 4 00
 Ba tháng 2 25
 Gửi s'abonné sans frais dans
 tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, s'adresser
 à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
 à HANOI: Aux bureaux de Trung-
 Bắc-Tân-Văn
 On traite à forfait pour les
 contrats de longue durée. Les
 prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

- 7. — Ông Albert Sarraut không trở lại.
- 7. — Một sự mới.
- 8. — Hội tuyên cử.
- 9. — Người Nam-việt phải biết chữ Nam-việt.
- 9. — Theo ý thầy Kh. . . .
- 7. — Mổ hội thi.
- 8. — Phụ như tân văn.
- 9. — Sao băng.
- 10. — Lục sao án Tôn trên.
- 11. — Mua thuốc lá của nhà.
- 12. — Ai tin.
- 13. — Thông báo.
- 11. — Đón bà annam về tàu.
- 15. — Tin trên Lào.
- 16. — Lương hưu hội.
- 17. — Giá bạc đồng đối với sự buôn bán.
- 18. — Di-đoan.
- 19. — Hướng truyền.

Ông Albert Sarraut không trở lại

Ông Albert Sarraut là quan Tổng-Thống Đông-dương đang tái cử Thân-sĩ đại biểu tỉnh Aude, không trở lại Đông-dương, vì ngài có hứa với dân tỉnh ấy rằng nếu ngài đang tái cử, ngài sẽ đi mà lo cho dân mồng nguyệt.

Bởi có, ngài đang tái cử rồi, vô tuyến điện Lyon có truyền tin rằng ngài chẳng trở qua Đông-dương, song ngài chẳng phụ lời hứa của ngài, ngài sẽ ráng sức lập thành quyền tự do chánh-trị cho thuộc-dịa.

Vật thi Đông-dương khuyết Tổng-Thống và Thống-đốc, thiết thọ, vì một là ông Sarraut không trở qua, hai là ông Le Gallen từ chức, dân Annam Bắc Nam đều nguyện cầu cho ông Monguillet với ông Maspero lên, thế hai ngài thiết thọ.

MỘT SỰ MỚI

Một việc quốc chánh rất trọng mới xảy đến đây, mà các báo quốc-ân chẳng có luận đến cho báo hội.

Tôi muốn nói về sự phe người Annam thuộc nay báo Tribune indigène thay mặt đòi lời này đã tách ra làm hai.

Rõ thiết là đã lâu rồi những người bốn quốc từng trải như vật xử này đều chẳng nhận tờ báo ấy, những lời nghị luận trong đó chẳng phải là đều từ tưởng của dân chúng. Thiết là dân bốn quốc mồng văn đồng biến hóa, muốn cho dân đó đều có thứ tự khỏi việc nào đó, nên dân chúng lưu tâm một cách đáng khen, chẳng hạn các đều cử chỉ của mấy trang xung mình là người thay mặt đòi lời cho dân tộc.

Ấy vậy lần lần cái đường cách bức nó sâu thêm hoai cho đến đời này nó đã thành ra vực sâu chẳng vượt qua được. Sự ấy nay đã từ tưởng của nước có điệp nó làm cho thế lo.

Khi giải sai các lời diễn-thuyết của quan Toàn-quyền Albert Sarraut và các việc của ngài toan gây dựng thì ai này đều rõ rằng người hay là những người giải theo ý riêng mình đó chẳng có diễn chút nào ý nghĩ của những người Annam khôn ngoan trí đó.

Những lời luận về sự cho xứ Đông-dương, tự trị trọn hết, những lời luận dị thường về cuộc tranh thượng và thàng đười khác-tru ra cho khỏi Đông-dương, các lời ấy làm nghị-

tri là tình, cần phân, phần đông dân chúng có ý lo về mấy chuyện đó. Dân ấy chẳng thêm can gián mà chúng nó có sự hiểu chắc riêng, chứ có điệp sẽ lo.

Diệp ấy như hội-tuyên cử phải-viên hạ-nghị-viên mà sanh ra.

Một bản hội-tam có ông Bùi-quang-Chiến, Nguyễn-phủ Khai, Lưu-văn-Lang, vân vân, đều bỏ Langsa lập tờ, khi toan lo chọn người mà cử đứng nhất định phải làm cách nào và chọn ai.

Ấy vậy khi dân Annam thuộc bộ Langsa nhóm lại làm đầu hội thì chúng tôi thấy có một bản hội chánh danh cử ra thì cử có một người hội viên ban hội (tên nói trên đây tôi cứ vào đó mà thôi). Phần đông gần hết đều cử ông Diệp-văn-Trương, Phạm-công-Sở, Trần-văn-Sơn, Nguyễn-thắng-Hon, Nguyễn-văn-Cúa, Lưu-văn-Lang, Huỳnh-quang-Sứ.

Đó là một điều to rạo, chẳng cần giải ra chi nữa. Trước mắt bà tánh dân thuộc bộ Langsa đã chẳng những người cho mình phận sự nói thì ấy đến nay cho đồng bào mình. Rồi kể đó thì tách thêm ra hoai. Chúng tôi thấy báo Tribune Indigène xung qui một cách khảng khái nhiều người xứng đáng trong bọn khi trước họ kính phục sâu lắm.

Chúng ta cũng thấy tờ báo ấy nghịch ngay sự ông Phải viên mãn khóa xin tái cử, ông ấy lại là người của pun đồng trong bọn Annam

thuộc bộ Langsa đã chọn mà cử. động tấn hóa lần lần người bốn quốc, theo thứ tự và luật pháp. Nhứt báo nào sẽ nói cho phe ấy? Ai ra. Vậy một phe mới đã lập ra. Phe làm chủ trương? Ấy là đều phải hỏi ấy có ý muốn lấy hiệu lo sự văn liễn.

HỘI TUYÊN CỬ Quyền dân chọn cử

(Tiếp theo)

Kỳ báo mới qua, tôi đã nói vì dân chánh-thể không thể nhóm thường đồng đều nà chung lo việc nước, nên phải hiệp ý nhau, chung đầu nhau mà chọn cử người ra thay mặt. Về việc nội-trị, chọn cử bên luật-quyền, bên chánh-trị. Luật-quyền ấy là ai? Luật-quyền ấy là quan đại-biểu của dân mỗi tỉnh, dùng để mặt cho dân hội nhau mà lập luật, gọi là quan Thân-sĩ, song Thân-sĩ có quyền lập luật mà không quyền thi hành. Còn bên Chánh-trị là đức Giám-quốc, được quyền lập bộ để lo thi hành luật nước.

Bởi có, đảo lệ bốn năm, trừ con giặc già, mỗi lần dân chánh-thể phải lo chọn cử Thân-sĩ đại-biểu tỉnh mình, cũng như hội mới qua rồi đây, các tỉnh bên Pháp và các thuộc-dịa của Pháp đều lo chọn cử.

Nam-kỳ chọn cử vừa xong. Nhưng bởi ba triệu dân Nam-kỳ — cho hay Nam-kỳ là thuộc-dịa Pháp-quốc, dân Nam-kỳ là dân Pháp-quốc, song chúng ta toan đứng làm dân chánh-thể — không đảng quyền chọn cử Thân-sĩ, đầu rằng Thân-sĩ Nam-kỳ học hội với cái mạng văn Nam-kỳ là xứ của ba triệu sanh linh này lắm. Tuy vậy mà lấy bề ngoài mà suy, ba triệu dân Nam-kỳ cũng có một niềm quyền chọn cử trong đấy, là có hạt trâm rười người Nam-kỳ nhập tịch Langsa, thế cho ba triệu Annam chánh-tịch mà chọn cử.

Đó là nói việc ngoài, việc lớn, dân Annam chánh-tịch không quyền chọn cử, còn như việc nhỏ là việc trong xứ, như cử nghị-viên quốc-hạt, nghị-viên thành phố và nghị-viên địa hạt, dân Annam có quyền chọn cử chăng? — Có, có, có, đầu ai hỏi trăm lần tới cũng đáp rằng có; về việc chọn cử nghị-viên quốc-hạt, nghị-viên thành phố, Annam có quyền chọn, quyền cũng trọn như dân Langsa chọn cử Thân-sĩ đó, khác nhau có một điều dân Langsa cử người thay mặt đối với Chánh-phủ Pháp-quốc, mà lo về việc chung cả nước, còn dân Annam cử người thay mặt đối với Chánh-phủ Nam-kỳ mà lo việc trong xứ, cử người thay mặt cho dân trong thành phố hoặc dân trong tổng đối với Đức-linh thành-phố hay là đối với Chủ-tỉnh mà lo việc trong tỉnh trong thành.

Tóm lại, Annam Chánh-tịch Nam-kỳ đều có quyền tuyên cử nghị-viên quốc-hạt hội đồng và cử nghị-viên

thành-phố hay là hội-dồng địa hạt, trừ ra người mặc áo tươm cấp, gian, ngược, luật tòa để biếm quyền tuyên cử thời. Ấy vậy, ngoài điều luật ấy, còn ai đã hai mươi một tuổi rồi mà không quyền tuyên cử?

Không, không, hề đủ hai mươi một tuổi rồi, mỗi người đều có quyền tự do tuyên cử phải viên thể mặt chung cho dân trong tỉnh trong thành, nhưng bởi, về cuộc tuyên cử Hội-dồng quản hạt — một là tục nước chưa quen việc bỏ thăm, hai là nhóm cả dân trong tỉnh bất tiện, nên Chánh-phủ mới để cho làng làm thừa-sai thế mặt cho dân một làng, đầu rằng người chức việc làng ấy chẳng phải là người của dân trong làng bầu-cử. Lấy tình trạng đó mà suy, thì có chỗ chưa minh, nhưng mà lấy sức mồng mang của dân mà luận, thì cũng vừa; chỗ làm chưa minh đó chờ nên với trách. Tuy vậy mà rồi đây, Chánh-phủ cũng cải-lương, một ngày một sự lần, lau ngày cũng hiệp thời, cũng về theo phe công-hoa chánh-trị.

Về cuộc tuyên cử Hội-dồng quản-hạt, vì có sự ngăn-trở làm ra bất tiện, nên dân bầu biếm quyền tuyên cử người phái-viên của mình, người đối với Chánh-phủ mà thay mặt đòi lời cho mình, cũng chưa đánh trách, cũng cuộc tuyên cử Hội-dồng địa hạt, Hội-dồng thành-phố, dân chánh-tịch biếm quyền tuyên cử, há chẳng nên trách chăng?

Đang rằng trách làm, nhưng bởi từ nay quyền đến bảy giờ, dân chưa có quyền tuyên cử là quyền trí trong của mình, vì chọn cử người

XA HONG MAT-XAY
 Con ngựa một sừng
 HỘ LAIGORNE
HAO-VINH Công-ty (GIANG ANNAM)
 140 Rue Laferriere, Saigon
 ABENT EXCLUSIF

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thợ rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis freres có trừ mà thôi

thế mặt xứng đáng, biết lo binh vực quyền mình, thì là may, cứ người không xứng đáng, thì là rủi, cái may rủi đó là đều quan hệ lớn của mạng vận mình, chẳng biết tuyên tuyền cử của mình lời trọng, nên đăng tuyền cử cũng chẳng mừng vui, không đăng cũng chẳng buồn giận, làm tưởng như chức Hội-đồng thành phố đó với Hội-đồng địa-hạt đó, chẳng quan hệ chi đến quyền lợi mình vậy.

Nay — ngọ lại mà coi — lo khai hóa đã nướm nên, lửa văn-minh đã ngon, dân đã biết tuyên tuyền cử là lời trọng rồi, cơ sao quan Đốc lý thành-phố Saigon — về cuộc tuyền cử nghị-viên thành-phố Annam — còn để sự bất minh cho dân phiến trách? Và lại cuộc tuyền cử nghị-viên thành-phố Hội-đồng Langsa và Annam, đã có chiếu-chỉ của Đức-giáo-quốc phê ngày 11 Juillet 1908, định đủ thể lệ rồi, làm sao chiếu thể lệ đó mà tuyền cử thì chẳng những ven phần chức trách của mình mà lại khởi tiếng dân nài-ni.

(Còn nữa)

MỘNG-HUỆ-LÃU

Người Nam-Việt phải biết chữ Nam-Việt

Nước ta ngày xưa vốn không có chữ. Nóng-nổi ấy nghĩ đến mà cay! Dấu sự có chép rằng: Đường lúc kết thành vì chính (1), dân mình cũng có một thứ khoa đầu văn tự, hiệna văn các nơi Mường Mán hay còn sót lại ít nhiều. Song những thứ văn-tự ấy, đã không đủ, lại không minh-bạch, thật là vô-bộ cho việc sử-sách văn-chương, thì dấu có cũng như không, dấu còn cũng như mất; cơ nên ta có thể thử-đòi mà nói tất lại một câu rằng: Cái lo con Tiên châu Rồng này, ngoại bốn ngàn năm nay, chỉ danh nghề đến thì học như viết kẻ. Nghĩa là không có chữ mà dùng!

Từ khi nước Pháp sang bảo-hộ nước ta, mấy ông Cố-đạo đi truyền-giáo các nơi — mà nghề đi truyền-giáo lại cần phải dùng tiếng và chữ bán-thỏ mà tuyền, mới có thể mau được — Ý hẳn các ngài đã từng phen bực mình về các nơi không có chữ của ta, mà lại tìm ruột thay cho ta về cái nói không có chữ, nên chi đêm ngày trù liệu, mượn lời chữ Âu-tây mà đặt riêng ra một thứ chữ, ta gọi là chữ quốc-ngữ, hay là chữ Nam-Việt hay giờ.

Ấy từ đó mà ta mới có chữ vậy. Hồi tưởng những khi phải đi học nhờ viết kẻ, đi Sở học thì: ngày-nước như chúa-tầu nghe kèn, éo-óc như quốc kều mua hạ, mà rất cực vẫn là sự nói sự phải, vẫn nói vài nghe, khó lòng khiến cho thông thông hạ đạt được. Nóng nổi ấy, tưởng người có trí thức, si nghĩ đến mà chẳng đáng cựa mọt giọt nước-hồ?

Ồi! Một nước dái có hơn ba ngàn dặm, rộng có ngoại sáu trăm dặm, nhân-số kể đến gần hai mươi triệu, sông lớn

(1) Cách cai-trị dùng lời thất bát đây.

kề ngoại bốn ngàn năm; non xanh nước biếc, cây đẹp hoa thơm; danh-nho lừng-lừng, không phải là không ai, anh-hùng hào-khết không phải là ít có... Ấy thế mà cha truyền cho con nôi, vẫn đành chịu bỏ một đũa khuyệt-hâm này nay. Điều khuyệt-hâm-ây, nghĩa là điều không có chữ. — Không có chữ? Khôn nan! Một nước địa-quảng dân-tru như thế, mà lại đành chịu bỏ một đũa không có chữ, thì phỏng nghĩ nó có đáng cay không?

Đàng, thật! Chẳng chứng đáng mà thôi đâu, nó lại khiến cho ta làm lúc nghĩ đến cái quốc-tử của ta mà sinh từ sinh phiến ra nữa! . . . Cho nên ngày nay, hễ ta chưa biết tự nhận ta là con nhà Nam-việt thì chớ, vì nếu ta đã biết tự nhận rằng: Ta đây đây là con nhà Nam-việt danh-gia, ông cha ta ngày xưa đã bị khốn-cực nhiều phen về cái nói không có chữ, thì bầy giờ sẵn người đặt chữ cho ta, ta phải nên vội vàng báo nhau mà học đi mới được chớ?

Ich lợi về chữ quốc-ngữ thế nào, tưởng ai ai cũng đã rõ, không cần phải nhắc lại làm chi. Nhà-nước Bảo-hộ chúng vì sự ích lợi chung ấy, nên đã ra sức chấn chỉnh, khiến cho chữ quốc-ngữ tuyền bá đi khắp mọi nơi.

Các trường Tổng-học tức là những nơi công sở để tuyền bá thứ chữ ấy; các viên Tổng-sur tức là những người đương cái trách-nhiệm tuyền bá thứ chữ ấy. Tưởng chừng người mình học chữ mình, người mình đem chữ mình dạy người mình, thì có chi mà mau tiến bộ bằng? Vậy mà từ lâu nay, nhiều người bàn về «Việc học ở chốn nhà quê» đều có ý phàn nàn rằng hiện-tình các trường Tổng-học thật là suy-đói quá thì. Người thì nói ý họ chê Huân Giáo, nên không ai kiểm soát các trường Tổng-học; các viên Tổng-sur nhân đó mà xử cái giọng «sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi»; người thì nói ý bài thi Tuyền, Khô-sinh, nên không có gì khuyến-kích cho học-trò; trẻ nhà quê ta nhân đó mà nghỉ ngay câu «Vô trí vô trách, nào ai có trách những kẻ vô trí.» thời thì biết cũng vậy, mà không biết cũng không lấy gì làm dở. Có người nói rằng: Các viên Tổng-sur, lừng-lừng chẳng lẽ bảo lại thêm cái tình sự để bày giờ không làm-lẽo-sỏi-sỏi kể trước. Thế mà thấy, thì nói cha già mẹ yếu, nào là vợ đại con trẻ. Cái gia-dinh của một nhà nông cũng khó lòng giữ nổi cái lời don-đề điều âm (1) mà hồi nhơn bất quyên (2) như thế nữa. Cũng có người lại nói rằng: Các trường Tổng-học dạy chữ Việt, nhưng nào là giấy-má tờ-bối, nào là vắn-vắn, khế, nào là bảng sắc có sách, như như cái gì cũng còn dùng toàn bằng chữ Tàu; người nhà quê cho con đi học, cốt lấy cái lợi nhơn-tiền. Lợi nhơn-tiền đó chẳng có, thì ai hơi đâu đem công đi đón gió những cái lợi ận đặng từ mịt mù xanh?

(Còn nữa)

Đông Lĩnh
DƯƠNG-THƯƠNG-DỰC

(1) Ý nói ăn uống sơ sài (chữ ông Nhan-tử).
 (2) Ý nói ham dạy người không biết thế nào là chán (chữ đức không-tử).

Theo ý thầy Kh...

Hôm đầu tháng này nhằm bữa hầu hội tại trường-bò, có mấy ông chủ quán, mấy thầy cai các tổng tựu đến nhà. Buổi chiều khi xong rồi, thầy cai H. . . đi chơi tới nhà giấy thép. Tới cửa ngõ thì gặp thầy Kh. . . trong nhà giấy thép đi ra. Lúc đó mới đi xem llavas đứng không bao xa chỗ hai thầy gặp nhau. Tuy mắt coi mà không chú ý được, vì mắc lòng tai nghe hai người quen chào hỏi và nói chuyện rất nghiêm trang:

Thầy Kh. . . — Thầy cai, thấy mạnh giới thế nào, tôi lâu gặp thầy quá. Có chuyện chi là chẳng?

Thầy cai H. . . — Tôi tình để lại nhà thăm thầy, mà may quá gặp đây. Tôi không được mạnh, công việc nhà bời rời nên tôi buồn quá. Có và mây em ở nhà đặng mạnh chớ?

Thầy Kh. . . — Cảm ơn thầy. Tôi và gia quyến đều mạnh. Thầy chiều lại nhà tôi chơi. Chừng nào thầy về?

Thầy cai H. . . — Được để chiều tới lại chớ? Mai tới mới về.

Kh. . . — Có cai mạnh... với mây đưa cháu...?

Thầy cai H. . . — Thầy không hay sao? Ở nhà tôi mệt mấy tháng nay. Tôi buồn quá! phân việc nhà, phân việc quan...

Kh. . . — Có cai làm sao mà mệt. Bật nhơn quá, nào tới có hay đâu!

H. . . — Ở nhà tôi đau một tháng mấy, người nói bệnh này, người nói bệnh kia, tôi rồi loạn aj bày cái chi thì tôi làm theo cái này, hết sức tôi chết. Bầy giờ còn mấy đứa nhỏ không mẹ tôi nghiệp quá! Ban đầu nóng nóng, lạnh lạnh, sau nóng nhiều mà sáng, tôi nóng nhiều hơn ban ngày, bụng hơi đau, mỗi khổ độp, đau đầu tới tám chín bữa trong mình có đau đầu đó đó. Bà con nói bang, không nên uống thuốc tây (?); bang đó uống lùn ký-nhiêm (quinine) thì chét (?) Bời thế nên ở nhà uống thuốc nam, thuốc bắc mới ngày một thang. Đầu vài tuần tim (tôi coi mới không khá, tôi muốn tìm thầy khác); tôi hay mê, nói xàm. Có người quen tôi là bệnh ma, phải rước thầy pháp. Tôi cũng nghe theo mà rước một ông thầy pháp thì ông nói đó là ma chi đó... phải làm lễ tạ và rước vài ông thầy nữa làm mới khỏi. Tôi ý lời: thầy nghĩ coi bầy giờ thầy thuốc anam làm không được, thì tôi thầy pháp, chớ ngồi không mà ngó chịu sao được. Tôi gần tòn vịt, thù vì heo máy thầy đó ra ré om sòm... mà tôi không lấy chi bởi: bực cũng mê man nóng... Tôi coi là không xong, mới đưa mây ông thầy pháp về hết. Kể đó há nhạc máu tôi lại biểu rước bồng. Bồng tôi mây đêm tôi coi không thấy ăn thua vào đâu. Bầy làm bữa sau, ở nhà tôi đi đại có máu như kiết, rồi mệt đi luôn!

Kh. . . — Tôi nghiệp cho có cái quả cũng phân rui nữa, chớ phải gặp thầy hay học mà cai mạnh được. — Thấy biết thầy Ph. . . ở chỗ đầu cầu đây không. Thấy nói chuyện có cái đầu tôi mới mới thì chuyện vợ thầy Ph. . . hôm trước cách chừng vài tháng nay đầu tương tự như có cái vậy. Có rước quan thầy anam rồi, chít thuốc. Rồi mây bữa sau có «hạ» thầy Ph. . . đem xe hơi rước Mme Ph. . . xuống Saigon cho gần nhà bà con, xuống dưới tôi nghe nói cũng chít thuốc luôn, uống sữa, nay mạnh về đó. Còn một người

nữa là cháu ông bang-bien M. . . cũng có võ nhà thương đây, bầy giờ hết rồi. — Theo ý tôi tưởng, mình nói bang thầy chớ không được, tưởng vậy thì làm mà bại cho mình, vì mình để ở nhà uống đủ thứ thuốc không chắc là hay dở, như bệnh nhẹ mà thì sống, như nặng bệnh thì không lấy chi mà chắc sống. / H. . . Khó quá! nhờ thầy mới tôi mới biết. Tôi ở trong nhà quê, trong làng trong xóm xa tình thầy theo thuốc nam, thuốc bắc đã con; bên nhất uống thuốc tây; song lúc sau đây tôi mới biết là có chỗ hay. . .

Kh. . . Tuy xa thì đi cũng tới, chớ thầy tìm mây ông thầy lừng chừng họ nói như ông trời đó, thì càng lâu mạnh ta có học tới nơi có thể mau mà làm hay được, như không thuyên giảm đau mau là tùy theo bệnh mà thôi, chớ ít khi mà hôm một thang mạnh, ít thang cho nặng làm trầm trở mà kiem tiền, như nhiều thầy thuốc ta học lừng chừng kiem go. — Theo ý tôi bầy giờ có nhà thương mới tinh thì ta đem bệnh vô đó trước, như không thuyên giảm chút nào thì sẽ đem ra, không lẽ người ta cầm được. Chớ thường ta uống thuốc nam, thuốc bắc cho hết sức, rồi chừng ngập ngập gần miếng mới đem đến nhà thương; thì quan thầy... nói đem đi quá, chớ phải đem sớm hay mau cứu được. Như thế có ư không! Ấy là mình hai tay mình vậy. — Tôi có nghe quan thầy thuốc phân nân về chuyện đó luôn với? quan chánh họ. — Theo ý tôi tục lệ đó phải sửa, vì theo lời có nhiều khi bại, tôi đã thấy tận mắt tôi.

H. . . — Tôi cũng thầy chớ hay, song còn bà con, ông bà, không phép cái. Thấy cũng khổ chịu chút! Như hôm táng trước trong làng tôi có bệnh, ã tá hao thiên hạ rất nhiều. . . .

Kh. . . Có một làng của thầy hay là mây làng xung quanh nhà.

H. . . — Tôi cũng làng tôi mà thôi. — Đầu hết có một người Cao-mên đi làm ăn dưới Chơrôin. Chừng về đó đau rồi. Vài bữa sau nó chết, kể đó con vợ nó đau rồi chết luôn hết!

Từ đó sắp sau mới có bệnh ãu-tả trong làng. . . .

Kh. . . — Thiệt thâm quá! Theo ý tôi tại làng đàng đàng, ai có chế chế chớ-lên là, thì lấy cho vợ nó, và dân trong làng, thì nói tới chế chế như một chuyện rồi. Người thì có nói, nói nói ông giáo cho học trò, chớ giống gì sanh bệnh ãu-tả? (V. chớ học trò nói vì arang, «brian cholérique»). Bỏ thầy học trở trả lời thế nào. Học trò trả lời như vậy: «Bầm thầy chệc? Ông giáo sống sót, mới biểu đưa học trò-tả cái nghĩa làm sao mà chế chế sanh bệnh ãu-tả. Đưa học trò liên-tả, thì rằng: Bầm thầy tôi học trò liên-tả, thì bệnh đó, hễ chớ nào

đó mà sanh-tả. — Theo ý tôi đưa học trò nói có lý quá. Như nói có biết vì trong là làm sao, nó thầy đau nói đó, tuy vậy cũng có ý xem xét. Như vậy theo ý tôi cũng đáng khen. — Thấy nói chuyện ở dưới thầy có bệnh ãu-tả rồi làm sao?

H. . . — Trong làng tôi không bao nhiêu, chừng 300 dân số, mà phân nửa nghèo đi làm thuê, làm mướn, một phần quả làng làm cầu đập đường; còn chừng phân nửa là nhiều ở trong làng. — Trong đó có ba, bốn chục người đau, chết hết

CHƯ VỊ HÚT THUỐC ƠI!

Vì nào muốn hút ông điều hay là thuốc điều cho khỏi bệnh hoạn, thì hãy mua thuốc (LE GLOBE) Trái đất mà dùng thì vô hại
Thuốc này có một mình hãng Denis frères trữ mà thôi

M... cũng có
hết rồi...
tôi bang tây
tỷ thì làm mà
nhà uống đủ
y dĩ, như
nặng bệnh
ong.
tôi tôi mới
trong làng
thuốc nam,
uống thuốc
tỷ biệt là có
tôi, chớ
chứng họ
lâu mạnh
tây người
là làm hại
giảm được
chớ khi
gạo cho nặng
như nhiều
kiếm gạo.
hà thương
đó trước,
nào thì sẽ
bám được.
am, thuốc
ngáp ngáp
hà thương;
quá, chớ
được. Như
hạ lấy
thấy thuốc
với, quan
đó phải
hại, tôi đã
... còn
cái. Thật
mình tháng
đầu tá hao
... hay là
... Đâu
đi làm in
au rồi. Vài
ợ nó đau
... là trong
... tôi tại
chợ lớn
đàn trong
một chuyên
ông giáo
sanh bệnh
rò nổi vì
... thấy học
trở lại rồi
Ông giáo
cắt nghĩa
u-tá. Đưa
... thấy tôi
hế chỗ nào
gạo khi tại
đưa học
bề biết vì
... đó, tuy
thế yếu
... chuyển
... làm sao?
... nhiều,
... ra nghèo
phần qua
... chứng
... Trong
... chét hết

mười mà người, tôi sợ phải chạy phước
bầm cho quan chánh bỏ hay; ngài mới
từ cho quan thấy thuốc. Quan thấy thuốc
chịu khó nhọc xuống xem mây người
còn sống, cho thuốc được mạnh phần
nữa, còn mây người lâu và nặng quá
phải chét. Quan thấy thuốc có chít một
thứ thuốc kêu « Vaccin anticholérique »;
nói chít thuốc đó thì khỏi ù-tả, như
trông trái cho khỏi trái mùa thường
thuở nay. Dân tình sợ quá. Tôi và mây
hương chừ trong làng làm gương chịu
thuốc, rồi sau dân tình mới dám chịu
cứu cho chít. Một trăm sáu mươi mảy người,
vì kẻ về con nít nữa, chít thuốc đó. Đâu
có hai người bị đau mà chét, song hai
người đó nghèo quá bữa đói bữa no,
chết bị đói nhiều hơn là bị đau mà chét.
Kh. — Như vậy thì đúng kẻ hai người
đó, kẻ rằng người nào chít thuốc đó
cũng khỏi bệnh. Chít có đau làm không?
H. — Như kiến cắn chít mà thôi;
nhiều người chít rồi mà không hay.
Kh. — Theo ý tôi nên chít thuốc đó
trước mà chận, hơn là để đau mới chữa.
Thứ thuốc đó mới có thì phải? Thuở nay
tôi chưa nghe nói. Chít có sưng, nóng
lạnh thì không?
H. — Chít ở sau lưng, để năm không
đang, lại cũng không làm nóng lạnh
chất nào hết.
Kh. — Theo ý tôi không thì thuốc đó
hay lắm, nên xin chít trước khi nào có
mặt hại người mắc bệnh ù-tả...
Tôi vừa nghe tới đó trời mưa rồi, tôi
màu kiem chớ lạnh mưa nên không nghe
được chuyện nữa.
Tôi về nhà nghĩ lại chuyện của hai
thầy nói nhiều điều rất có ích, vì là mây
đều của ta thường hay làm rồi, đau ốm
để trảm trẻ cho đến nỗi hại ta luôn. Theo
ý thầy Kh..., thì đỡ hại được nhiều
chớ. Và lại thấy Kh... không đau mây
lần đến nhà thương, mà ghé mắt xem
chỗ phải mà chít, cho hại mà chừa, có
ý xem xét rất trí. Thật cũng đáng
khen!
N. H.

Khi nào có việc chi hi hạ muốn
dùng quan-khách mà chẳng
đang rượu Sâm-bành (Champagne)
hiệu.
Tisane Marquise de Bergey
Thứ vựa
Mà cho phi tinh vui vẻ đáng
Rượu này có một mình hãng
Denis frères trữ mà thôi

Mở hội thi
Ngày 14 Janvier 1920, tám giờ ban mai,
tại Hanói và Saigon sẽ mở hội thi chọn
nữ sinh Thơ-ký hậu-bộ để tặng sự trong
các phòng việc thuộc sở Bách-Phân
(Enregistrement, des Domaines et du
Timbre) Đông-dương.
Những học-sinh muốn ứng thi phải
đăng có nhỏ chừng 18 tuổi sắp lên, và có
lớn thì 25 sắp xuống và phải kết theo
đơn xin thì làm bằng giấy tin chít, như
giấy tờ sau này:
A) Giấy chứng Dân-tánh và khai-sanh,
B) Tờ sao lục án-toà, bằng chứng thì
giấy chứng tánh hạnh.
C) Tờ lương-y chứng lực kiện, kiếu

tờ này đã có sẵn, vậy ở Hanói thì quan
Phó-quản-độc Bách-Phân phát cho học-
sanh, còn ở Saigon thì quan Giám-sát
Bách-phân phát.
Những tờ giấy đòi, đã kê trên đây, phải
gửi đến Hanói và Saigon cho nhị vị
quan có trẻ làm là bữa 14 Décembre là
ngày thì chấp đơn xin thì.
Nhắc cho học-sanh nhớ điệt rằng khi
thi đấu, chịu lãnh cấp-băng đó chỉ là giao
kêu chịu thuyền bỏ đi giúp việc trong các
xứ hiệp-trước (pays de l'Union) nếu gặp
lúc yếu cần.
Chương-trình và điều lệ thi để tại
phòng Phó Quản-Độc Bách-Phân Đông-
dương cho học-sanh ứng thi xem.
Vi sự thăng bổng liên-tiếp, nên những
thơ ký hậu-bộ mới vào lương chung niên
300\$00, giúp việc trong 19, 20 năm sẽ
lên tới bậc thông phán trật phẩm lương
chung niên 1500\$00.
Những học-sanh bốn quốc thi không
đó trong hội thi ngày 25 Décembre 1919,
chọn thơ-ký hậu-bộ về phòng Tông-Hộ,
muốn ứng thi trong hội thi thuộc sở
Bách-Phân rao đây, khỏi phải xin những
tờ giấy đòi có đã kê ra trên đây, song
cần phải đòi bản phòng Tông-Hộ lại mà
kết theo đơn mình xin thì.
Những học-sanh đã có bằng-cấp chung-
học sơ đẳng hoặc thượng-dẳng đang
cho làm thơ-ký hậu-bộ khỏi phải chịu
khấu thì như lời rao này.
Hanói, le 19 Novembre 1919.
Phó-quản-Độc Bách-Phân,
Ký tên: **Maurel**.

Phụ-nhữ tân văn.
Bồn-báo từ đây mở thêm một
khoản « Phụ-nhữ tân văn » sẽ đi
cho rộng nền quan luận cho hàng
nữ-lưu-ta để xuống về chủ nghĩa
nào công ích ở thời-dại đang tân-
hóa.
Ngẫm vì từ ngày đồng bang khởi
chuyện tranh-thương với khách, từ
thuộc-lưu nhân xuống hạ-lưu, ai
ai cũng xót nỗi một tâm
nhiệt thành bình vực lợi quyền
cho nòi giống; người nào công dạ
ấy đều có nên danh sự quân cả.
Chỉ eôn thiếu hàng nữ-lưu-ta
nhiệm đứng nhiệt tâm về nghĩa
vụ, từ ấy nhân này, công của
tiếp những tin tức rượu-rợ của
mây bà có lòng hào-khết, thì lấy
lập phụ phận một chủ nghĩa để
khoa nữ-giới là đường nào?
Ấy vậy bồn-báo mở thêm một
khoản dưới đây, để đăng những
điều cần ích cho rộng công trình
nữ-lưu xã-hội.
L. T. T. V.

Hát bóng Cinéma
Tại hãng de la Pommeraye & Co
ở đường CATINAÏ môn bát số 158
Cho mượn dây hát bóng hiệu Pa-
thé và nhiều hiệu khác.
Bán máy hát bóng, rọi bằng điện
khí cũng rọi bằng hơi khí đó.
Bán máy chạy điện khí để thấp
trong nhà.

SAO-BĂNG

(tiếp theo)
Sao băng là đá là sắt trên trời sa
xuống đã là một sự hiển-nhiên, mọi
người đều công-nhân. Vậy thời những
viên đá khối sắt ấy ở đâu mà ra?
Sao băng tại làm sao mà có? Đó là
mây cái vấn-đề các nhà khoa-học
phải kê-cứu. Kỳ-thử có người tin
rằng những viên đá khối sắt kỳ-dị
ấy do ở sấm-sét mà ra: ấy là một
mối tin lầm, vì sấm là tiếng kêu, sét
là lửa điện, không có thể biến ra
chất kim-thạch được. Cái lý-
tưởng đó chính là cái lý-tưởng hiện
thời của nhiều người Annam ta tin
rằng có lưỡi sấm-sét. Sao băng
thường hay có tiếng nổ, có tia lửa
như sấm-sét; quãng đồng khối sắt
mà về sau ta có tin thấy thì chắc do
ở sao băng, chớ không phải búa
rii của ông Thiên-Lôi nào. Fréret
tiên-sanh thuyết-ly rằng: những chất
trên trời sa xuống chính là những
chất mà các hỏa-diệm-sun trái đất
đã tung ném lên trên không, hồi
khai-thiên lập-địa. Vì cái tinh của
vật-chất hễ đã động thì không tở-
tính lại được. nên các mảnh đất
tung lên không thể đứng lại được,
hoặc phải quay chung quanh trái
đất ta, hoặc quay chung quanh các
ngôi sao, mặt trời, trái đất khác;
nếu chạm phải trái đất ta thì bật
sống lên và có khi nổ kèn to Ấy là
sao-băng.
Laplace, Poisson và Biot ba tiên-
sinh này ngờ rằng những sao băng
do bởi những đá của hỏa-diệm-sun
trên mặt trăng rơi vào trái đất ta,
những viên đá ấy vượt qua được
2500 thước trong một giây đồng-hồ.
Nhà bác-sĩ Chladui cắt nghĩa rằng
trái đất ta vận-động trong một quãng
đầy những chất đặc nóng. Những tầng
vị-trung của Thiên-cung ấy có tầng
luồng to lắm. Nếu trái-đất lướt qua
một luồng ấy thì phần nhiều chất bị
trái-đất hút, bật bùng bởi sáng lên,
thành ra sao-băng.
Các nhà thiên-văn, nhất là nhà
thiên-văn-Pháp Coulvier-Gravier đã
nghiệm rằng số sao băng có năm, có
mười, có ngày nhiều hơn khi trong
tháng tám đến cuối tháng giêng tay
là mùa sao băng, nhất là đêm hôm
mùng 10 tháng tám và sáng hôm 14
tháng giêng.
Trong tháng tám thì có nhiều ngày,
trong tháng giêng thì sáng hôm 14 có
nhiều lắm, có khi trên trời hình như
đốt cây bông vậy. Có năm thì sao
băng vừa nhiều, vừa sáng, có năm
thì vừa thưa, vừa mờ; cứ 33 năm
lại một lần có nhiều hơn cả. Ngày
thi hay có từ 3 giờ đến 6 giờ sáng,
năm thì hay có về cuối năm. Lễ do
đó bởi trái đất gặp nhiều chất bụi
sáng hơn buổi chiều, cuối năm hơn
đầu năm. Nhà thiên-văn đại-danh
nước Pháp Camille Flammarion thì
quá địa-cầu ta qua một luồng « v
tinh » như một viên đạn qua một
đám rũi: phía trước viên đạn thì

đụng phải nhiều rũi mà phía sau
thì không đụng con nào cả. Nếu viên
đạn vừa đi vừa quay như quả địa-
cầu thì tất cái phía gặp đám rũi
mỗi lúc một khác. Còn nữa.

Đại-pháp Dân-quốc
TỰ-ĐO. — BINH-ĐANG. — ĐÔNG-BÀO

Lục sao án Toa-trên

Chiếu theo án Toa-trên đã xử trong
ngày mồng tám, tháng tư tây, năm một
ngàn chín trăm mười chín, Tòa-phúc-án
cố Đông-dương (Phòng xử việc kếu oan
về việc hình).
A. — Đã xử các người kể tên sau này,
lại cáo về tội oa trữ nước, mằm hư giá.
1° — Trương-văn-Luân làm nghề buôn
bán nước mằm, cư ngụ tại Saigon,
đường dự mà la Marne, phải bị ba
tháng để lao cùng hai ngàn quan tiền vạ;
2° — Tôn La-hi-Giào, làm nghề buôn
bán nước mằm, cư ngụ tại Saigon,
đường dự mà la Marne, phải bị ba
tháng để lao, song cho nó đặng nhờ ăn
trai cùng phải bị hai ngàn quan tiền vạ.

B — An-tòa trên ấy đã dạy các điều
kẻ ra sau này:
1° Phải gấu cáo thì án sao lục này,
viết làm ba khoản, một khoản là chữ
Langsa, một khoản là chữ quốc-ngữ và
một khoản là chữ nho, tất trước nhà
bị án, và tại chợ giữa Sài-gòn và gần
như vậy cho trọn bày ngày;
2° Phải diễn nghĩa án sao lục này ra
chữ quốc-ngữ mà đăng vào tờ nhật báo
« Lục-tinh Tân-văn. »

C — An-tòa trên ấy đã xử tên Trương-
văn-Luân và La-hi-Giào phải chịu phạt
tòa phi về vụ đàng bả và gần yết thì,
song các số phạt tòa phi ấy chẳng đặng
quá năm chục đồng.
Dịch ý theo án
Thống-ngôn hữn thì,
J. B. Đường
Thừa sao y án
Quan chánh Hiến-án
Bút tên: GRIMAUD

Xin sao y
Tôi hằng thất bây giờ có nhiều
thuốc « Nam-Hồng-Tê » giả, bán tại
Saigon và đên trong Lục-châu, tôi lo
cho qui ông, qui bà, dùng lầm thuốc
giả mạo ấy, chẳng những không hiệu
nghiệm, mà còn hại cả ty vị nữa. Vậy
xin ông, xin bà, muốn dùng thuốc
đúng thì phải mua hay là đởi gói ngọc
đưa nhà tôi mà mua, tôi sẵn lòng tiếp
trước và ăn cần lo cho vui lòng qui
ông, qui bà là luôn.
Nếu mua nơi khác thì tôi chẳng
nhận là thuốc của tôi, vì trong cõi
Đông-Dương này có một mình tôi
có thuốc « Nam-Hồng-Tê » mà thôi.
Đỗn-kính.
Madame HIEN, chez M. J. THANN
Ecole des Mécaniciens.
SAIGON.

Mua thuốc lá của nhà

Nên hút những hạng thuốc rất ngon chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi. Kể ra đây thứ sau này:

Thuốc hiệu « Con voi »
 — « Con voi »
 — « Đồng-minh »

Thuốc Cigares
 — Đóng hộp 50 điếu hay 100 điếu.
 — Vào rồi 10 điếu hay 20 điếu.

Mỹ hạng thuốc này:
 An-nam trắng
 An-nam chẻ tạo
 An-nam đen
 An-nam bán đúng.

AI-TÍN

Bồn quân mới đăng tin buồn rằng M. Trần-cửu-Trương, Tri-phủ tại Chầuốc đã từ trần tại Saigon hôm ngày 5 Décembre 1919 nơi nhà nghĩa tế là M. Nguyễn-phân-Long làm việc số Thượng chánh.

Bồn quân kính phân ưu eung bửu quyền của ngài và chúc cho linh hồn của ngài trực vắng bóng lại nhước thủy.

Nghe tin thăm rằng chánh-thủ của ông Nguyễn-bân-Nhân, cựu cai-Tổng An-phủ (Chaudoc) là linh từ của ông Tri-Cương nhựt của tờ báo, đã từ trần ngày 10 Novembre.

Bất tiếc thay cho một người đôn bả hiền đức; từ buổi xuất giá, giữ đạo thờ chồng, từ thiên từ lễ thờ quê, nói tiếng tế gia nội trợ.

Bồn quân kính lời phân ưu cùng ông Nguyễn-bân-Nhan với qui đồng nghiệp-hữu Tri-Cương và chúc cho linh hồn bả về chôn tiêu-diên khoái-lạc.

Hãy uống thử thử rượu AMER HONORÉ
 Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
 Của một mình hãng Denis freres có trụ má thối.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

GIÁ BẠC VÀ GIẤ LỎA
 Giá bạc cho nhà-nước . . . 101. 90
 Giá lửa, ta 68 kil. chỗ tới nhà máy Chợ Lớn (đạo trở lại) : 10350 tới 11100
 Lửa mới : 8 \$ 30 tới 9 \$ 10.

NAM-KY (Cochinchine)

Mốc túi
 Dương-vân-Sau, 32 tuổi, ở Chợ-Cầu (Giadinh), lâu ngày đi đến Saigon nay coi lạ hoắt, phở xá, nhà cửa, đường sá coi khác hơn xưa, lại thêm có mấy cái tiệm Annam mới lập coi cách dọn dẹp sạch sẽ hơn của Shi-na. Anh ta và vợ đi lần lần tới trước chợ-mới Saigon, nhìn nhìn coi một người cũng đi cặp kè với anh ta, khi không vui chạy. Anh ta không biết việc chi, té ra coi lại thì mất hết 2 \$ 40 bạc, ba cái giấy cầm đồ tiệm Hôcmôn và một cái giấy thuê nhà năm 1919, làng An-nhon (Giadinh). Chứng ấy mới hay rằng ấy móc túi mình rồi chạy.

Nghe bán mìn
 Chở tưởng rằng nghề bán mìn là nghề nhỏ mọn, không thể kiếm lời bạc trăm được. Trường như vậy rất lắm, ai không tin hãy coi chuyện dưới đây thì rõ:
 Chêc Hông-Tôn, 29 tuổi, nghề bán mìn, ở đường Némésis, số 60, có rằng

quần từ vào nhà y mà trộm hết 150 \$ 00 và áo quần trang vật 46 \$ 00 nữa.

Đồ nghề mọn như vậy mà còn thua lợi được mấy bạc, là y đó mà suy thì mấy người buôn bán lớn, thâu lợi biết là bao nhiêu! Vậy khuyên đồng bang hãy chen vào nẻo thương trường mà giữ một lợi nhà kéo dề về tay kiếu cư uông lẫm!

Hơn vì không đăng đi xe hơi

Thị-Đôn, 17 tuổi, thầy Ng-chính-Nghân thường bữa cầm máy xe hơi đi rảo cùng, muốn đăng đi xe hơi mới về ở với chàng mà nưng khăn sửa-tráp. Chàng đi cùng một năm nay mà chàng không cho đi chuyên nẻo hết nằng mới hể quên gói mà đồng, quần áo nữ trang 44 \$ 00 lấy hết, còn thêm 40 \$ 00 bạc hiện là khác.

Tế xe lửa

Bữa 1er Décembre, hồi 9 giờ rưỡi tối, ông L... xé giấy xe lửa mà sống gặp một con xam độ chừng 35 tuổi năm bắt tinh tại góc đường Némésis và quai de Belgie-que, gần đường rầy ông L... tưởng chắc người này đi xe lửa thì ông bèn chờ lại nhà thuốc thì, quan thấy Annam coi nói nó bị động trong óc nên phải đem vào nhà thương Cholon tức thì.

Xe máy chạm con nit

Chêc Lâm-Phủ, 19 tuổi, ở đường Paul Blanchy, coi xe máy đi đường Lure, không coi trước coi sau, tới gaug trường học đụng nhằm con nhỏ Ng-thị-Huê hồi một giờ trưa ngày 1er Décembre. Lâm con ấy té mất mình phía tả. Dặc con nhỏ lại nhà mà nó gấn đ, tưng, ạt phải đi theo năn ni mới êm.

Xe kéo gian hùng

Thấy đội D... làm việc sử ở tuyên dián lại Phú-Thọ đi xe kéo về trả hai cái má không có bạc lẽ nên đưa cho tên kẻ xe 1 \$ 00 đi đổi rồi đem thôi lại. Tên kẻ xe đi đổi rồi đi luôn trường không ai kiếm đặng, té ra thấy đội đi coi số xe rồi, số 324, xe của hãng S. I. C.

Thùng thùng số tiếm ra tên ấy, đi đường nào cho khỏi.

Đậu mà còn dừ

Ba mươi ba nằng tiền ở các lân xanh Cholon bị bán phồng phình hóa năm trong nhà thương Choquan, oán thù nhau việc chi không rõ, mà chia ra làm hai phe xúm đánh lộn với nhau một trận quá lườ, kẻ ló đầu người kẻ mắ. Có 14 nằng lại còn phá nhà mà lấy cây tay gach lên phe kia.

Nay cả 33 đầu từ biệt nhà thương Choquan đặng vào khám lơn.

Mượn bạc về Tàu

Xám Trần-Vân, 34 tuổi, thuộc binh số 88152 ở sau nhà mới ở Ng-vân-Sen-go (thưa rằng) xóm Tòng-Tang, 36 tuổi, ở chung với nó một phá thiếu của nó 50 \$ 00, má trồn đi không trả.

Cho nó mượn về bán thêm và coi chừng qua nó kiếm trả lại cho má, thưa kiện làm chi.

Ái quên ruộng

Trương-vân-Kiệt, 37 tuổi, kéo xe số 225-C, ở sau nhà thấy họ 8, có đem về một cái ruộng băng, tre đưng một đôi dầy, một cái quần hàng lâu, một bộ đồ vải trắng và 7 cái núc áo, của ai đi xe bỏ quên.

Rượu chác hảo hạng của AU-GUSTE MATTEI làm tại bên sứ Corse, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

Ái mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu này nội Đông-dương chỉ có một mình hãng Denis freres trú má thối.

Đàn-bà Annam về Tàu

Chiếc tàu « Télémachus » ở Thượng-hải (Trung-huê) mới lại tới Saigon, cách vài bữa rầy đây, trong mấy người bộ hành quá giang chiếc tàu ấy có một người con gái Annam đưng xuán đi không có thông-hành. Số tuần thành bắt tra hỏi thì nằng ấy khai như vậy:

Nằng tên là Hà-thị-Sách, năm nay 18 tuổi, gốc ở làng Hòa-lục, tổng Vinh-lợi-Thượng, tỉnh Travinh, cha nằng là Hà-vân-Phụng, mẹ là Nguyễn-thị-Đông, hiện nay còn sanh tiền tại làng Hòa-lục.

Nguyễn nằng có một người có tên Hà-thị-Vân coi chồng chệc tên chi nằng không rõ. Có nằng ở với chệc ấy sanh đặng hai đứa con gái còn thơ, người có bất hạnh ly trần đê cho chệc nuôi hai con đại. Hồi tháng mười Annam năm ngoài chệc tình đêc hai đứa con về Tàu, biểu thị Sách thì đi theo trước là coi chừng giùm hai đứa nhỏ, sau nữa qua bèn đưng sẽ giúp cho cháu có phưng thể làm ăn sung sướng! Nằng nghe lời đi theo. Chẳng đê qua đến nơi đưng trở mòi đê muốn đưng cháu mà làm vợ, nằng không chịu, chệc ấy ép không đặng bèn bắt nằng làm tôi mòi, sai khiến hành hạ tằm thân rất nèn cực khổ. Nằng ăn năn thì việc đã rồi, ngó quanh ngó cù. Từ cổ vô thân, không biết than thở với ai, phải giả dạng làm vui chờ khi liệu biện. Bữa nọ nằng trộm đặng của chệc ấy 12 \$ 00, đưng lam phi lộ, lên trồn xuống tàu « Télémachus » mà về xứ.

Việc này làm cho tôi nhớ lại việc hai người đàn bà Annam kia cũng về Tàu:

Một người ở làng Thượng-lang, tỉnh Biênh-hóa, có chồng chệc, ban đầu nghèo khổ, lo làm ăn với nhau, nhờ vốn của cha nằng, chệc ta của Chợ-lơn, khai tiệm buôn bán ít năm trở nèn giàu to, chừng hai vợ chồng mới dặt nhau về Tàu. Về tới ít tháng thì thặng chệc mang bệnh mà chết. Thăm cho người vợ bị bà con bèn chông lý hết vàng bạc của nằng, cho tới quần áo nò cũng lấy, chừa có một cái quần vải một cái áo vải bện trong mình. Đã vậy nò còn bắt làm tôi tớ cho nò, không vắng thì nò đánh chửi. Thăm biết báo nều! Chắc thân nằng phải chịu đay đọa cho đến khi bỏ thầy bói đất khách.

Song cũng may nằng thưa có trồn chệc về đến nhà mà của mẹ thấy một chằng đê là con mình Sao vậy?

« Vì lúc mới bước ra đi thì tiền lạc phôi, ăn mặc tử tế, mập mạp tới người, nay về lang thang tười thười, mình mẩy gầy mòn, lên da bóc rương, rần thì rụng tóc, tay cũng bõ rầu rĩ và cực khổ mà nò có đôi nạng như vậy. Chứng nằng thuật chuyể đưng đầu thì cha mẹ con mà khóc ròng, như chệc đi ốm lại. Từ ấy nằng nhớ đến việc mình chừng nào càng rầu chừng ấy, thất tình lắm như đũa đại đũa điên. Hiện nay nằng ở Chợ-lơn, mua gánh bán bưng mà độ nhứt.

Còn một hàng nữa ở làng Tân-quí-Tây, tỉnh Chợ-lơn, vừa mới lớn lên thì có một thặng chệc đi nôi. Cha mẹ nằng coi biết thặng chệc này giàu nghèo thế nào đâu, nhưng bỏi tình nếu gả ở ruộng nương phải cấy gặt cực khổ, gả nò về đất Saigon, Chợ-lơn, (chệc ấy ở Saigon)

đầu cho chệc nghèo cũng sung sướng tằm thân! Còn chệc nò thì khoe mình là tài-phủ tiếm lớn, ăn lương một lạng ba bốn chục đồng. Gã rồi, chừng cha mẹ đi thăm con thì thấy má thắm: Hai vợ chồng ở chung với một đêc đêc và xam trong một căn phố hẹp tề, (tiền đêc có má ở một mình một căn?) sắm một cái giường vừa đủ vợ chồng nằm, chẳng khác chi ở trong ở vô-vô. Ban ngày thì chệc đi gánh chưởi mướn cho người ta bán ngoài chợ Bến-thành, còn nằng thì cứ mỗi ngày nò phất cho một cái bạc mua gạo mà ăn độ thôi. Thăm thấy, cha mẹ đến thăm ngòi mòi lát mòi lưng phải về chợ chỗ đầu má nằng lại!

Nằng ở với chệc ấy hai năm mấy sanh đặng hai đứa con lại càng khổ hơn nừa! Chừng ấy chệc tình về Tàu, đem vợ con theo, cha mẹ nằng không khưng, mà nằng cũng trồn theo nò má thôi. Nay đã hai năm ngoài rồi, má không thấy về cũng không tin tức chi cả, chẳng biết còn mất thế nào.

Chẳng phải ba nằng này má thôi, còn nhiều người đàn-bà Annam nữa cũng theo chồng chệc về Tàu, bỏi nò bán, như người nào xinh lịch thì nò bán cho lâu xanh, xấu xa thì nò bán làm tôi mòi. Ít người trồn đặng má về như hai người nời trên đây.

Như vậy má không thấy kỳ vậy nào cho khỏi đàn bà nức ta về Tàu. Lại còn nhiều người có con gái một hai muốn gả cho chệc má thôi. Chẳng biết từ đây về sau thế nào, chẳng biết chừng nào chừa đặng thời tế ấy.

Đàn-bà Annam ta cũng nên lấy việc ba nằng này làm gương, bỏi bỏi về nhà chồng, đưng ham gả cho chệc.

Tôi chỉ đưng có một thứ giấy NIL mà tôi giấy này là thứ giấy vẫn thuốc điếu.

Tôi nhứt của một mình hãng Denis Freres đại lý khắp cả Đông-dương.

Casino de Saigon

Nhà hát bóng Casino Saigon là một nhà hát bóng đưng bứt nhứt hơn hết trong coi Nam-kỳ này vì những hình hát đều là làm tay nhà Pathe freres là nhà có danh tiếng hơn hết bên Pháp-quốc về hình rơi. Hãy đến coi.

Tuần này có hai tuồng Trị-minh.

Tin tức Lào

Xin ghé mắt hỏi bạn đờ-giang

Toàn cả nước Lào là Bắc-kỳ, Trung-kỳ và phứt là Nam-kỳ, những tay phú hộ và thức giả đều có dạ nhệt thành ra lo việc tranh thương công china trong lúc này. Vày xứ Lào, nhứt là tỉnh Vientiane, đưng bang ta ở ngự rất đưng, xin máy tranh thức giả hể đưng làm ra mà tranh tay quý của mình chớ đê điện trị tay quý của mình về tay khách-tró.

Vô ngờ rằng tay Phạm-lộ, là một trang cụ-phủ ở tỉnh Vientiane đưng sắp đê lập hội thương mại, trước sao cho hội của ngài mau thành tựu, thì đưng bang ta rất hữu hạnh.

Restaurant mới mòi một tiệm Hotel restaurant của người Annam lấy hiệu « Lj-nghĩa », làm dọn dẹp rất sạch sẽ heo cách kiem thời, biết cách lịch sự, iếp khách. Bàng khen cho người Annam.

ta ngày nay biết lo mỗi lợi về mình; từ ngày tiệm lập tới nay, coi mỗi Annam ta ít quyền luyện trong máy thủy khách nửa song tiệm bán đồ đóng, tính giá cao một thì; ước sao chủ tiệm, Tu-Lý và Năm-Nghĩa sửa giá bán sục lại một ít, tưởng cũng không đến đời gì hại, mà khỏi phiền lòng đóng bang ta.

N. H. B.

« Lương - hữu - hội »

Vì lời nghị của khám-sứ báo hộ đất Lào, ban ơn cho máy thủy các sự tại Vientiane lập một hội « Lương-hữu » ngài lại chuẩn một số bạc một trăm phụ giúp cho hội mau thành.

Thiệt: đồng bang Tam-kỳ ngụ tại Laos, lấy làm hạnh phúc, gặp thượng-quân Bo-cê, là một vị phụ-mâu chí dân, tiếng đóa xưa nay chẳng lảm. Tệ lấy làm hạnh hạnh đặng lấy thơn cùng chư hội-hữu, vậy chẳng non chương-trình rồi xin gởi cho tề, đặng vào báo. Tệ lại nghe phong-phướn, nhĩ vị quý-quan Nguyễn-thanh-Y-Trịnh-thời-Giao, tỉnh có đồng lập « Nghĩa-địa » vậy tề xin thục nhĩ-vị kẻo trễ, và lễ xin trợ sực.

Ngày nọ hội « Lương-hữu » thành rồi, lễ xin trợ hội, xuất bản một tờ báo quốc-âm, đặng đặt dân Tam-kỳ tại Ai-lao ra khỏi bắc-âm.

Ráo luôn ông P. Noi, trừ nước-mâm cho nhiều, và cho trẻ đăm ra chợ bán, kẻo đồng-bang dùng nước-mâm thứ của chộc hoải, tội nghiệp.

Dát-sĩ: TIẾT-CƯƠNG.

Giá bạc đồng đôi với sự buôn bán ở Đông-dương

Bạc-đồng là một thứ tiền của khắp cả Đông-dương, nay giá cứ mỗi ngày một cao mãi lên. Nhưng khi buôn bán Nam-Việt biết lo đến hậu lại nước nhà, không có thể không đề tâm đến việc đó được, vì rằng dầu nhờ giá bạc cao, mà có được lợi về một vài khoản mà ở ngoài Đông-dương, nhưng về khoản hàng hóa ở Đông-dương xuôi-cảng, thì lại phải thiệt hại lắm. Không ai biết trước giá bạc lên cao đến đâu-mới thôi. Trước có 2f. 50, nay lên tới 10f. 80. Nay giá bạc đã xấp hơn bốn ngày trước. Nếu Chánh-phủ không ngăn trở lại, thì cái đó thật là một cái mối hại to cho Đông-dương. Nếu giá bạc cứ cao mãi như thế, thì nhiều công-ty thuế công bằng bạc, mà bán hàng bằng quan, ắt phải di hại việc. Những nhà có tư-bản sẽ đem mà dùng trong xứ khác, giá tiền ít thay đổi hơn. Người Nam-Việt không kiếm ăn được nữa, thì tất là lại phải chịu khổ sở.

Chỉ có những người chủ hàng vào, nghĩa là những người ngoại-quốc, là được lợi mà thôi. Vì những người ấy không những là giá tiền hàng bằng quan, mà lại còn nộp tiền thuế bằng quan nữa. Như vậy thì chi thiệt cho kỹ-nghệ bốn-xứ mà thôi. Sau này sẽ có một câu thí dụ, đại-khải như việc buôn thuốc-lá, thì rõ vậy.

Còn nữa

C. H.

Dị Đoan

(La Superstitio)

Ngụy-trưng lấy vía

Mới đây tại chợ Travinh, nhà M. S. ... có con trai tên là Th. ... mới nên 4 tuổi, ốm mỗ 40 mới trước thầy pháp đến mà chữa chữa, khi trước đến thầy bày vi đàn trên ra

rõn ràng, nào là hình nhơn bù nhìn tướng tá lú khủ.

Đến 6 giờ tối mới sai đồng lên xưng là : Thổ-quí, rồi sai tướng là Ngụy-trưng, có tên Ch. ... & kể đó cầm lên rồi quấy tay vút vút chạy ra ngoài sân, người trong nhà cầm đèn chày theo, Ngụy-trưng cứ đường ngay chạy mãi, chừng 2 ngàn thước mới ngừng chạy theo đến bị hết đầu tắc tối thui mới thùng thùng đi.

Còn ông Ngụy chạy trước mắt tới xóm Đồng-diên, ông Ngụy sanh nguy vô nhà bà H. ... lại nhà này có chứa bốn à từ thời, ông vô đó một chấp kế mấy người cầm đèn đi sau khi này đi tới, kiểm chuyện ghé đó xin trâu ăn, được có phá mấy á đó, đương khi cũng vậy, nay ghé chơi cho biết ông đâu mà kiếm. Bốn năm người ghé lâu kể là bà già H. ... và 3, 4 á cũng tiếp rước trâu nước một lúc nghe tiếng trong phòng có tiếng lục lục kêu khua rón rồn, hơn 4. 15 người sanh nghĩ mới đứng dậy bước vô coi thì thấy M. Ch. ... nằm với một á no chừng 19, 20 tuổi, còn ông Ngụy thì giắt trong sợi dây xích nơi sau lưng, bởi ấy nên lục lạc khua rón rồn. Bọn ấy bèn hỏi M. rằng : làm gì đó vậy ?? — Ông Ngụy lấy tay đó phải khùng ?

Ồi, Ngụy-trưng ôi !
Mấy ngàn năm khoa-khát,
Nhớ một trận mưa dáo :
Tay phạm mà vinh đặng nhánh ào,
Lông thành lại để náo chẳng toại !
T. k. Nh.

Có thứ rượu mạnh Langsa hiệu « BAC-CHUS » mới chỉ còn lại [Nam-kỳ] lần thứ nhứt, người không có thứ rượu nào bằng.
Chỉ một mình hãng Denis Frères giữ mà thôi.

HƯƠNG TRUYỀN

(Echoes)

Hệch vô trường Chánh-trị

Ngày 11 Octobre ở trường Hậu-bồ có hệch lấy học trò để vô học lớp Chánh-trị mới lập tại Kinh-đô. Các quan chăm trường là : Ông Carolotti, công-sứ Thừa-thiên luật-khoa tân-sĩ, làm chánh chủ khảo ; ông Mandrette Tham-tá hội lý bộ-lại, luật-khoa tân-sĩ ; ông Beuf và ông Dubois giáo viên trường Quốc học, đều làm dự-bạch hội-viên. Học trò ứng bạch cả hai lớp độ 80 người. Những bài hệch viết : 1) một bài Am-tá « Les hommes primitifs, sau có câu hỏi ; 2) một bài luận : kể một chuyện tiểu-thuyết Pháp hoặc Nam-Việt, chứ rõ ràng và vui vẻ, chủ ý là « làm lành gặp lành ». Diện hệch có những câu đề sau này : Nam-Việt sử-ký, Đông-dương địa dư, một bài đọc sách có cắt nghĩa, một bài kiến văn đại lược. Về các người học lớp kỳ toàn lại có thêm mấy bài toán nữa.

Số người đầu hai lớp kể tên sau này (theo lối A. B. C.) : 1) lớp Chánh-trị đầu 22 người là : Đặng-văn-Hầu, phân-sự ; Hoàng-xuân-Vinh, học-sanh ; Huỳnh-phúc-Yên, phân-sự ; Lê-thanh-Cảnh, phân-sự ; Lê-thiên-Thuật, thủ-lưu-khoán ; Lê-văn-Chánh, phân-sự ; Nguyễn-khoa-Tuân, trợ-giáo ; Nguyễn-trung-Nghệ, trợ-giáo ; Nguyễn-văn-Mô, học-sanh ; Nguyễn-tri-Chi, học-sanh ; Phan-văn-Phúc, phân-sự ; Phạm-dinh-Quỳnh, học-sanh ; Thân-Khương, học-sanh ; Thân-thanh-Đạt, phân-sự ; Tôn-thất-Vinh, học-sanh ; Tôn-thất-Thống, học-sanh ; Tôn-thất-Cảnh, học-sanh ;

Từ-bộ-Chi, ám-sanh, Ung-An, công-tôn-phong Tuy-lý ; Ung-Thuyên, phân-sự ; V6-Chuân-ám-tho.
Lớp học kỳ toàn đầu 10 người tên kể như sau này : Đinh-văn-Vinh, Huỳnh-minh-Vui, Lê-khắc-Hy, Lê-khắc-Tường, Lê-dinh-Chân, Phan-Tân, Phạm-tri-Trinh, Tôn-thất-Hải, Trần-văn-Lý, đều học-sanh ; Mai-vân-Khóa, Tho-ký.

Trường Thương - mại

Trường dạy buôn bán và bút toán quốc-ngữ hầu mỗ.

Liệt qui trường như Annam cùng người Annam giúp việc buôn không biết tiếng và chữ Langsa, muốn rành nghề buôn và bút toán nên sớm xin gởi tên vào sổ mà học.

Gởi đơn nơi ông Nguyễn-văn-Cửa chủ hội thương-mại kỹ-nghệ 157 rue Catinat Saigon.

XUAN-VIEN

CAFÉ-RESTAURANT-ÉPICERIE

162, Rue des Marins — CHOLON

Cholon le 30 Novembre 1919.
à Monsieur le Directeur,
Kính
Cùng quý ông rõ, chúng tôi mới lập tại đường Thủy-bình, Cholon món hàng số 162, một bữa lâu, đại hiệu là « XUAN-VIEN » đặng bán cơm tây, rượu tây và đồ gia vị.

Vậy kính mời quý ông, ngày 7 Décembre 1919, 8 giờ tối, đến dùng một tiệc rượu mà hi hạ lễ khai trương càng chúng tôi (Diner froid).

Xin quý ông trông nghĩa đồng bào đem lòng thân ái giúp nhau cho cuộc thương trường thành phát ; chúng tôi lấy làm hân hạnh mà báo rước quý ông. Chúng tôi cũng luôn dịp kính tế công quý ông hay rằng : Tiệm Xuan-viên này đưng sửa soạn một rộng toàn lâu mà bán cơm Annam nữa.

Hội XUAN-VIEN kính thỉnh.

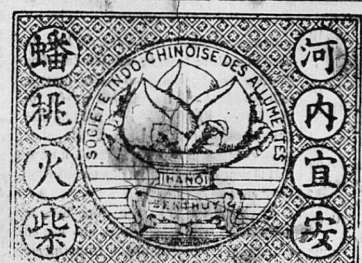
Phnom-Penh Bazar

TRƯỜNG-XUAN

Giá bán sỉ

Néc áo bánh tô xà cừ n° 5080	0 30
— 12 núc.	
Néc áo bánh tô xà cừ n° 5100	0 30
— 12 núc.	
Néc áo bánh tô xà cừ màu kaki n° 5503 — 12 núc	0 35
Kiểu soi mắt (khẩu ni-kén) có nắp đậy 0,95 x 0,14 — 12 cái.	3 00
Kiểu soi mắt (khẩu ni-kén) có nắp đậy 0,15 x 0,15 — 12 cái	6 00
Kéo may xuy ni-kén — 12 cây kéo	7 50
Néc gait 0,30 bánh tô xuy vàng — 12 núc	1 00
Kiểu đế hình chóp, máy chạp lợng, xuy vàng, tiền dày, các bia (forme visite) 0,066 x 0,09 — 12 cái.	3 50
Hình bóp da (cổ) 12 cái	2 50
Cần (cổ) 12 cái	3 20
Giấy viết thư có gạch hàng 0,22 x 0,13 mỗi xấp 100 tờ đôi — 12 xấp.	5 00
Bầu trắng để rót có áo áo đỏ (Annam) — 12 cái	1 70
Khăn bàn lông dệt bằng hoa béc, 0,67 x 1,15 — 12 cái	9 00

Gởi contre remboursement.
L. H. H. H.

một mình hằng Denis-frères đại-lý cả Đông-dương thứ hộp quet này.

Hộp quet này khắp nơi đang phân bán là một su nhỏ một hộp mà thôi.

THUỐC GÓ-VẤP

TU !!!... Mấy lấy ... chạy đồng xuống

VỤ'A THUỐC ANNAM

Saigon — N° 58, Rue LEFÈVRE, N° 58 — Saigon

Cửa MONSIEUR E. DẬU

đường dây Baba nhà số 58, Mà MUA một đồng bạc THUỐC GÓ-VẤP CÁT-SÁN.

BIỆU đũa : 5 gói thứ ba-tiền ; 15 gói thứ hai-tiền và 20 gói thứ một-tiền. Đi cho mau đem về BÁN.

RỒI hỏi luôn trong VỤ'A giá BÁN-SỈ một Lang-Thuốc là bao-nhiêu ?

ĐẠI !!!... Cũng sẵn điệp may ... Thời từ đây sắp đến để tôi chịu khổ chạy xuống VỤ'A đó SỈ về BÁN ; đã khỏi mất công CÁT, lại đếm được THUỐC ngon, mà cũng thấy lợi.

BẢM !!!... Có Lão ĐỒ ... & Liêm-khê tra MUA THUỐC-GÓ của Hiệu này bởi mới Thuốc HÚT thắm trâm trên Lão vịnh THI tuyệt diệu.

THƯA !!!... Giá BÁN-LẺ đây đã thấy dễ Huế-Hồng một đồng tới ba đác còn BÁN-SỈ chắc cũng vậy chứ gì !!! Ấy !!!... hãy hỏi chủ xem.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỬA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông **L. SOLIRÈNE**, nhứt hạng bào-chê sư, kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Cuốn ĐƯỢC-TÁNH LỰC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không.

CÁO BẠCH

Kính cùng quý ông đặng hay: Tôi có bán với bột làm nhà, với quét, với ăn trầu (thứ trắng) than chì đước. Với của tôi hãm ra để tự nhiên, chứ không có trộn thêm cát cho nặng của như với của khách-trá vậy đâu. Với của tôi mà có cát chừa dính là vì cát ấy đã dính vào trong đất san-hố mà thôi. Với của tôi bán cũng đồng giá với khách-trá làm tại Chợ-lớn, Chợ-quán, và mỗi một trăm tạ, trả tiền mặt tôi bớt cho quý ông 5 phần.

Lò với của tôi ở tại Bến-cát (Gò-vấp). Còn muốn cho khỏi mua gạch ngói của khách-trá thì Annam cũng nên nói lên một cái là gạch. Có một người quen biết với tôi, và có một số ruộng 416 mẫu tọa lạc tại hạt Gia-dinh, cách chợ Hố-mỏn 2 ngàn thước. Ruộng này ở dựa má Canz de Càu-an-hà và Canal de Tân-phố-trung, có thể chuyên chở gạch ngói dễ làm. Ruộng này thị giá 6.000\$00 khỏi đi Notaire. Như ông nào chịu mua mà làm là gạch thì tôi cũng rặng mà xin khấn đùm cho 200 mẫu rừng đặng lấy cái mà bán gạch ngói, miễn là tiền số phí lên ruộng v. v. trong việc khấn rừng đặng về ông nào đặng làm là chịu; chứ tôi từ phía chối không chịu nói thêm tiền huê bồng chi hết. Nghĩa là tôi ra công không đặng giúp đặng bang cho nên một cái là gạch Annam kẻo để khách-trá nói sao Annam còn mua gạch ngói của y mãi đi vậy. Như quý ông có muốn hỏi chi xin viết thơ cho tôi. Nay kính
L. M. N. H. NEUVET
Rue de Tháp-mười 30 Cholon.

Thợ khảm đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính cùng quý ông dùng khảm đen rõ: Tôi thiết rành nghề thợ khảm trên 16 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khảm nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu này rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thôi. Song có thứ khảm bạch theo kiểu cúp tặc, quý ông muốn kết dính lại một lần bạch lên để xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải do (contour de tete) mấy tấc phân và mấy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ mấy ông ở đặng tôi làm rồi gởi lại tiền số phí tới chịu. Khảm đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:
Hạng nhứt, bưng và nhiều Bombay 1 khảm..... 2\$50
Hạng nhì, bưng và nhiều Bombay 1 khảm..... 2.00

Còn nhà buôn bán muốn mua sỉ có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho dễ bán. Cúi xin quý ông hãy mua khảm của tôi làm thiệt khéo và kỹ càng, chắc làm, lâu hư mà giá rẻ. Kính cáo
NGUYỄN-VĂN-BÚP
Thợ khảm đen
Fils de M. Hoà, Propriétaire à Suối đôn (Lái-thiếu)

Lời rao cần kíp

Kính cùng quý ông, quý bà rõ: Thudũm một là một xứ trà có tiếng thuở nay nội trong Lục-châu. Nên tiện thiếp ở tại xứ trà có mua về chế và ướp làm được 3 thứ gọi là trà Nam-việt, để thế cho trà Tàu. Trà tiện thiếp chế ra đầy mùi thơm, nước lị lại ngon nữa. Dùng 2 ba lần rồi nước hãy còn đậm, vì trà lựa thiệt tinh khiết. Uống vào một lát, miệng thơm và ngọt ngọt. Bán từ 3 kilos sấp lên. Trà Nam-việt.
1. - Trà Nam-việt Huynh-thị-Mười có gói 4 lượng giá bán một cắt hai chiếm 0\$12
Nhằm mỗi kilo, tám cắt. 0 30
2. - Trà Cải-lương, mỗi gói 4 lượng giá một cắt. 0 10
Mỗi kilo, nhằm bảy cắt. 0 70
3. - Trà Hoàn-thê (trà xương) mỗi gói 4 lượng 0 08
Mỗi kilo, năm cắt ba chiếm 0 53
Trà huê bán từ 3 kilos sấp lên
4. - Trà đọt thượng hạng, năm cắt một kilo. 0 50
5. - Trà ngon, cũng ngon lắm mỗi kilo 0 35
Còn như muốn mua trữ bán lẻ, xin gởi thơ đến tiện thiếp, thương-nghi. Tiền gởi về phần của mua chịu. Như ông bà có lập giao kèo từ 6 tháng sấp lên thì tiện thiếp sẽ để an toàn và trong tình ông bà ở cho một mình ông bà bán mà thôi.
Dùng thử một lần thì đủ biết trà tiện thiếp ngon không cúi xin quý ông, quý bà lưu ý, các gói trà của tiện thiếp đều có dấu hiệu « Cái chén trà phe đường Hamelin » và ở nhiều gói có giấy phụng thưởng của năm Nhựt báo. Thế được giấy ấy xin gởi đến Báo-quán quốc-âm nào đó như Lục-thính Tân-vân, Nam-trung Nhựt-bào, Thời-báo, Công-luân cũng nhiều báo quốc-âm khác. Để tên họ và chỗ ở cho rõ thì được nhứt-trình liền khôi tên tiền. Tiện thiếp có trữ đường thè và đường tán, làm tại bôn xứ nữa.
Cúi xin quý ông, quý bà giúp tiện thiếp được thành tựu. Rất cảm ơn ngàn ngày.

Nay kính,
Madame HUYNH-THỊ-MƯỜI,
Chế và bán trà Nam-việt, và Trà hế tại Thủ-dầu-một.

THƯƠNG TRƯỜNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

TÊN CÁC THỨ HÀNG	BỀ HOÀNH VÀ TRƯỜNG		GIÁ THƯỚC CHUÔNG	
	CÂY CỬA CHUÔNG	GỖ SỚC	GIÁ CÂY CHUÔNG	GIÁ GỖ SỚC KHÔNG VỎ
Cây để làm bàn, Cầm-xe	333 x 033	0\$45	25\$00	
ghế, cắt nhà		0 45	32 00	25\$00
v. v. Trắc		0 45		18 50

LOẠI CÂY TRÂM	BỀ TRƯỜNG		BỀ HOÀNH		TỪ 100	GIÁ
	1=50	2=100	Từ 0=10 đến 0=12	100		
Cây công	1=50	2=100	Từ 0=10 đến 0=12	100	5\$	
»	2 00	2 50	»	100	7	
»	3 00	3 50	»	100	9	
»	4 00	4 50	»	100	11	
»	5 00		»	100	14	
			»	28	18	
			»	40	25	

Nhân với ban đồng-bang

Chúng tôi đặng vinh-hạnh mà hay tin rằng đồng-bang ta trong sáu tỉnh nay cũng đã đồng lòng đề-xướng tuyệt giao thương mại với khách-trá mà vẫn hồi quyền lợi cho bản xứ. Các Châu-thành lớn nhỏ thay đều chung vốn lập cuộc mua bán cùng nhau chẳng chịu đến tiệm khách-trá nữa; thật là một cơ-hội hạnh-phúc của dân-tộc ta vô cùng.
Ấy vậy tôi xin nhắc bạn đồng-bang ta trong mây làng mây chợ và chỗ nào có trường học nên đến nhà in *Imprimerie de l'Union* mà mua sỉ các thứ giấy viết mực, đồ dùng về văn-phòng từ bừa nhứt hạng mà bán ra cho đồng-bang ta dùng, khỏi đến khách-trá mà mua đắt. Văn nhà in *Union* là một nhà in rất lớn tại Saigon, và lại của người Annam ta làm chủ, giá rẻ hơn các chỗ.
Đồng-bang ta hãy xem tiệm của M. Bùi-quang-Nho mà ngày nay đã mở ở tại hẻm Bentre đó là sơ dĩ trước hết cũng ở bị ra mà bán đủ các thứ giấy viết mực và các thứ đồ, sách, thơ, tượng, truyện chữ quốc-ngữ mà nên. Huồng ngày nay là ngày của đồng-bang ta tuyệt giao với khách-trá, bình vực nhau mà làm ăn thì lại càng dễ hơn ông Bùi-quang-Nho khi mới sáng tạo.
Ấy vậy mây tiệm Annam ta đây đang lo lập ra nên gởi thơ mà thu ông nghị với M. Nguyễn-vân Cửa, Rue Catinat 155, 157 Saigon, giá rẻ hơn các chỗ là có ý giúp cùng cho đồng-bang ta buôn bán mau thành vượng.
Kể các món hàng tại nhà in:
Papier pot blanc,
Papier réglé,
Cahier couronne,

Crayons ordinaires,
Crayons extra noirs,
Crayons couleurs,
Regles,
Boîte de craie conique,
Papier couleur,
Papier archimé,
Cahiers d'écritures « Flament » No 1. 2. 3. 4.
Boîtes de plumes rondes No 3. 4. 5.
Gomme pour encre,
Gomme pour crayon... « Apis »,
Encre noire en courtnes,
Encre noire en litres, 1/2 litre et 1/4 litre.
Encre à tampon sans huile,
Enveloppes petit format,
Papier à lettre réglé,
Porte-plumes,
Papier buvard,
Encre violette en pondre,
Petits carnets,
Registre pot réglé 2 mains,
Registre pot réglé 3 mains,
Sachet « Iris » pour ecollier,
Sachet pour coller avec rabat,
Cartons de lettres 21 x 31,
Crayons « Windsor »,
Conteur en boîte,
Enveloppes pour cartes de visite format 55, 50, 48, 35, 30, 25, 20, 15, 10, 5, 4, 3, 2, 1.
Cahiers cartonnés régl. quadrillé,
Cahiers d'écriture « Godchaux No 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Quách-vân-Thừa

Thầy thuốc trị bệnh con mắt
nº 152, rue Chasseloup-Laubat kể bên
trường học M. Nguyễn-zích-Hồng

Kính công chư-vị trong Lạc-châu rí:
Tôi có nhiều thứ thuốc trị về bệnh con
mắt, rất hiệu nghiệm, như là dầu vẩy cá,
mỡ, cườm, các chứng khác, bình bú-lách
(bệnh này mi con mắt sưng tròn, lỏng nhoe
rưng, đỏ ngứa, mờ và chảy nước mắt
hoạt) những chứng bệnh kể trên đây, chẳng
lưu dau lâu mau, nếu cần thấy ánh sáng,
dan người, và con người không bị vit tích,
thì từ nhiều trị được.

Vị này cần dùng đến tối, nhà lầu phòng
v, xướng dăng; cách trị rất tinh khiết.
Bệnh đến tới chịu cho, phải trả tiền trước
một ít, tôi cho thuốc từ một ngày đến năm
ngày, tùy theo bệnh nặng nhẹ, trong mấy
ngày đã định đó, nếu bệnh không giảm
chút nào, thì tôi không tính tiền mấy ngày
đó, nghĩa là thời hồi số bạc trước lại đủ
cho thuốc chữa.

Xin chư-vị chiếu-cổ, tôi sẽ hết lòng từ tể
mà làm cho vui lòng chư-vị (quyết chẳng
đổi lời).

Gởi thơ thương xin, xin gởi cho em tôi
là thầy Quách-vân-Thừa, Dessinateur du
Cadastre, à Saigon.

QUÁCH-VÂN-THỪA,
chez QUÁCH-VÂN-THỜI,
Cadastre à Saigon.

**TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CẦN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA**

Trại thợ Lái-thuyền, đường Abattoir
Trại tôi dùng toàn chm-lai, trác, gỗ đóng
các món theo kiểu kim thời.
Bàn Ăn
mặt chm-thạch, thành của hay không
mặt gỗ liền bốn kiếng.
Bàn Ghế
mặt chm-thạch, thành của hay không
mặt gỗ liền, bốn trụ, một tru.
Bàn lều 12 trụ, bàn ruy-ban Salon, bàn
lết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ lấy của hay chạm
vàng bạc, hai, một, v.v.,
Qui ông muốn đặt xin gởi kiểu hay là
đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

Lời rao

Xin ghi nhớ rằng, muốn
mua **Sư-Phạm-Học-Khoa**
cho trẻ nhỏ **trẻ tập**, khá
gởi mua trước ngày 15
aoút cho trì hươn mà trẻ.
Giá trọn năm và trọn
số. 12\$00

GIÁ RIÊNG

Xấp cho lớp Đồng-âu 2 00
Xấp cho lớp Dự-bị. 2 00
Xấp cho lớp Sơ-học. 2 00

Người ở Saigon và Chơ-
lớn được trả góp mỗi tháng
là đóng trước 2\$00, rồi
mỗi tháng góp 100\$ cho
đến tất giá.

**BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE
TRUNG PHÁP THIỆT-NHIỆP
NGÂN HÀNG**

ĐẠI-PHÁP NẶC DANH CÔNG
TY TU, ĐỒN 45 TRIỆU QUAN

Hội trường quản lý: Ông André Berthelot
—Chánh Tổng-lý: Ông A. J. Pernotte

Chánh hội sở tại Paris, số 74 Rue de Lazare
Chánh hãng ngành tại Pekin (Đức-kinh)
tại Trung-quốc.

HĂNG NGÀNH TẠI Shanghai, Tiên-Tsin
Hongkong và Saigon.

Có đặt Thông-quản (Correspondants) khắp
toàn cầu, nơi các xứ phiên-thành.
Chủ hãng: TRỊ PHÁP-QUỐC. — Société Générale
pour développer le Commerce et
l'Industrie en France (Thương-mại-nghề
ban bố đại công ty).

Tại Luân-Đốc: Ang. L. — Hãng London
County et Westminster Bank L. D.
Tại Niưu-ước: (New York Hué-Kỳ). —
MM. Raymond et Co.

Hãng ngành Saigon
8, quai de Belgique và 2, rue d'Assan

Tính toán các thứ số sách và Bàn.
Tinh tiền (đủ thiếu) bằng phiếu cho vay
bằng bạc đồng (piastres) lời hai lý 2%.

Tinh tiền (đủ thiếu) bằng tiền quan
(francs) có thể thời lai bằng phiếu vay, hoặc
cứu trừ bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc
lời hai lý rưỡi (2 1/2%).

Tinh tiền gởi vào Caisse d'Epargne
(Kho Tiết-kiệm) hoặc bằng tiền quan (francs)
hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thứ
xin đến hồi thăm.

Gởi tiền có định lệ, hoặc tinh bằng tiền
quan (francs), hoặc tinh bằng bạc đồng
(piastres). Về giá bạc và cách thứ, xin đến
thương nghị).

Trẻ no thể có tiền đầu (Escompte) và
lãnh dôi no các giấy tờ về việc thương-mại.
Sang giấy chjơn-ry (traites), phiếu no (ché-
ques), hoặc sang giấy no tại các xứ phiên-
thành.

Cho hay và thì hành các việc cho nhà
buôn-ry (Bourse) in chung các nơi.
Cho mượn tiền trước mà phải thế chừ
hàng hóa cũng là vãn khế.

Tổng-lý
A. BERTHELOT.

Pháp-Việt Khách-lầu

(HOTEL DE FRANCE)
Nº 153 Rue Catinat Saigon
HUỲNH HUỆ KÝ, QUẢN LÝ

Kính công qui ông qui bà rở, tôi
là chủ tiệm ngò Nam-hồng-Phát
Saigon, nay tôi cũng làm quản-ly
tiệm ngò Pháp-việt Khách-lầu số
153-155 đường Catinat, tôi mới sửa lại
cho vira y qui ông và qui bà, phòng
rộng mát, sạch sẽ, có đường sắt,
váp gỗ, nước trà và có chỗ tắm gội
thong thả, xin qui ông qui bà thừa
dịp đi Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt
Khách-lầu mà nghỉ, thì tôi sẵn lòng
tiếp rước qui ông, qui bà luôn luôn.

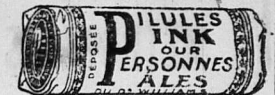
Giá tiền phòng

Ngoại hạng	24 giờ	1\$60
Hạng nhứt	24 "	1 40
— nhì	24 "	1 20
— ba	24 "	1 00

CIGARETTES DIVA

Thuốc diên hiên là Cigarettes Diva là
thứ thuốc tốt hơn hết, hút nó đã không khế,
cò, và khỏi mang sự bệnh hoạn, vì thuốc này
không có nhựa như các thứ thuốc khác, khế
no thơm tho và diệu lẫm.

Mỗi một gói thuốc này đủ cò để một cái
hình chụp rất khéo và rất đẹp để, mà lại
trong nhiều gói cò để một cái giấy Bàn-
Thưởng* (Bon-Prime) bằng đồng hoặc một
cái đồng-hồ, hoặc một hộp khăn moschoirs,
hoặc một sợi giây lưng hay là một cái áo
đem tới hãng A. E. Mazel môn bài số 19
đường Paul Blanchy, Saigon mà lãnh thưởng,
bằng ai ở xa xuôi đến không đặng, thì gởi
thư và miếng giấy mình đặng cho ông sẽ
gởi món đồ của mình đặng đó lập tức.
Cò bán trong các tiệm bán đồ tạp vật

**MẮT TRÍ KHÔN
(NĂO BÌNH)**

Sự mất trí và não-bệnh bởi nơi não-cán
có bệnh. Ai mà có bệnh ấy chẳng thấy thì
kịp phải lần ló. Thăm chi ngày kia đi chơi
rồi về quên lung cái tên của mình, quên
đến chỗ ở chỗ ăn; nếu bệnh nặng, cò thì
chết mà đò hồ trong túi, cò là phải trả quẻ
cò bằng ma chớ?

Cho khỏi mang cái bệnh ấy, tôn ғы,
thứ dùng một thứ mảnh dươc hay bở
đó là hiên là **Pilules Pink** (Bổ hoàn n linh-
đơn).

Những người đờn ông đờn bà mang bệnh
huyết, muốn cho không cường-
cường tiền như anh em chúng hay vậy thì
chàng khó gì. Một phải uống thuốc **Pilules
Pink** này là thứ bở huyết bở cần,
ngừng đặng hay lẫm. Thuốc **Pilules Pink**
đó làm cho mình nhiều máu, làm cho khí
huyết tinh anh, làm cho hưng vượng càn
bở. Uống nó được lâu thì mình sẽ được
mạnh giỏi sức khỏe luôn luôn, cho đến đời
sẽ lấy làm là sao mà mau mạnh giỏi như
vậy kia!

**PILULES PINK
(Bổ hoàn linh đơn)**

Trong các tiệm thuốc có bán, cò trẻ
tiệm thuốc của ông de MARI et LAURENS
Pharmacie de Normale, Saigon.

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50

**Nhà máy xay lúa, nhà
máy xay lúa, nhà
máy xay lúa**

Nếu chư-vị muốn mua một cái nhà máy
xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, chầy
đặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn công
là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).
Nếu chư-vị muốn bán tinh giá riêng đặng
mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay
lúa, đủ nhà, nền đóc, ráp máy, cũng chầy
đàn khí và vĩa, mới tức một đờn nghĩa là
chầy được.

Nếu chư-vị muốn cách để trả tiền và thì
hành cho các việc của chư-vị sai khiến,
thì xin đến tại hãng.

Bonnefoy & Co

Đường d'Ormay mà suy tính và bằng này
sẽ chỉ các đờn của ich cho, hoặc đờn coi
tiểu thứ (bán đồ) cũng giá tốt.
Có nhiều giấy tờ làm bằng cò rừng đờn
cò chộn cho nhiều chò thành trụ rồi.
Sau này hãng chúng ta cho chư-vị qui
đặc nhà máy của chúng ta hay rặng; Chư
qui-vị ở xa xuôi không đặng bở giao thiệp
buôn bán là gao công ngoại quốc thì
hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho;
nghĩa là chịu giá cả đờn cho.
Hãng chúng tôi cho chư-vị qui-vị hay rặng:
Tai hãng cò rặng Tầu-khởi (chaloupe) à
vapeur) mới và cũ, như chư-vị qui-vị muốn
mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng
mà suy tính.

Cách tranh thương

Muốn buôn bán cho đắt mới
hàng, thì phải đót đờn cho thiệt
sáng.

Người buôn bán Âu-châu cũng
đặng cách đó; người china họ
cũng đặng cách ấy.

Vậy thì đờn-hàng nên đờn
tiệm **Lục-tinh khách-lầu** số 82
đường d'Espagne chợ Saigon,
mà mua hoặc đờn khí, hoặc đờn
lòe hiệu Best, mà đót cho sáng;
thì cuộc buôn bán mới thành
vượng.

Tiệm đó cò đủ các thứ đèn đờp
đé; và bán rở hơn các nơi.

XA-BÔNG MAT-XAY

Tất bằng các thứ Xa-bông Mat-xay
mới bán trong Nam) mà giá rở hơn

Hiệu con chim Lạc-là

HAO-VINH Công-ty
(Hàng Annam)
406 N. Rue de Choze, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

**THUỐC HAY
(Le meilleur des médicaments)**

Nếu chư-tên đờn 11, in không
được 1111, trong bao thì hay bở
bột kho chầy, bằng đờn thì chờ-tôn
hãy mua ruy Quina Gentiane
mà uống một lý nhỏ trước bữa
cơm, rồi sau bữa cơm uống một
lý nữa.
Ruy này cò bán trong các
tiệm hàng-mua.

PILULES FOSTER

mede special pour les maladies des reins et de la vessie

保腎丸
保腎丸係由名醫保羅氏所製，專治腎臟衰弱、腰酸背痛、頭暈目眩、夜尿頻多、小便頻數、遺精、早洩、陽痿、不舉、不孕、婦女經期不調、赤白帶下、產後虛弱、小兒疳積、消化不良、食慾不振、精神不振、體弱多病、一切虛損之症，服之立見奇效。此藥純由名貴藥材製成，不含任何毒質，男女老幼皆可服用。每盒售價大洋一元，各大藥房均有代售。

La Véritable Marque (Etiquette jaune.)
Prix: 3 fr. 50 le flacon, chez tous les pharmaciens.

LE
tr quân-từ
cho không.
HƯỚNG CHỮNG
Y
GIÁ GỖ SỔ
KHÔNG VỐ
25.00
18 50
GIÁ
5\$
7
9
11
14
18
25
Nº 1.2.3.4.
3.4.5.
pis.
tre et 1/4 litre.
er,
abat,
visite format
35,
format 48,
drillé,
aux Nº 1. 2. 3.
1/8 de litre.
1/4
1/2
le litre,
te 1/4 de litre
1/2
le litre.

XA-BÔNG MẠT-KAY
B E R

Và mua về làm

Hiện còn Rong

HAO-VINH Công-ty
Số 146 bis Rue Lefebvre
SAIGON

SOCIÉTÉ DES TABACS

DE L'INDOCHINE

(Đông - dương Tân địap Công - ty)

Tư-bản: 6.000.000 fr.

Chính số Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và công-xưởng tại HANOI

Đầu-điền trông
thuộc là tại

KIM-XUYỀN và VĂN-KHÊ

Hiện có những thùng sau này gửi bán trong các hiệu :

**XÌ-GÀ.
NINA.**

Thuộc chưa bán!

COQ (Con gà)

FAVORITES.

MÉTROPOLES

và vân

Và thế thuộc là vân, chiến khách, hiệu

PAGODE (Cái chùa)

KHOAN CHẤT THỦY
(Nước khoáng thiên nhiên)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYỂN

VICHY CÉLESTINS

Có bán ngay tại các hiệu thuốc và các hiệu buôn bán nước khoáng ở các tỉnh và nước ngoài.

VICHY GRANDE-GRILLE (trị bệnh đau dạ dày và bệnh đái tháo đường)

VICHY HOPITAL (trị bệnh thương hàn, viêm ruột, viêm dạ dày)

VICHY-ÉTAT MIẾU TÊ

DEL VICHY-ÉTAT là một từ nước khoáng nước muối tự nhiên.

PASTILLES VICHY-ÉTAT một loại kẹo ngọt rất ngon, chữa đau dạ dày, chữa bệnh đái tháo đường.

MINÉRALES VICHY-ÉTAT công dụng để chữa bệnh đái tháo đường.

*Certifié le 12/08/1919
vous mille emplacements à
Saigon le 8.12.19*

Cách làm mau té tiền

Viết thơ cho hãng Annam, Hào-vĩnh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre biểu gởi contre-remboursement (cách tiền trao của lãnh nơi nhà đây thép một hộp một trăm ve đầu Essence de menthe, hiệu Lô-tiên, tốt nhất trong cõi Đông dương, giá là mười lăm đồng (15\$00) mà thôi. Về bán lẻ lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cắt (0\$20) - mỗi ve lời 5 su, một trăm ve lời 5 đồng bạc, mười hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc!

Viết thơ đi, đừng bỏ qua dịp làm té tiền, ồng làm. Ban đầu lời ít sau lời nhiều, bán buôn quen thói, làm giàu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ - Kể từ ngày nay một trăm người nào gởi thơ đến mà mua dầu trước, hãng Annam Hào-vĩnh Công-ty sẽ vui lòng gởi cho không một kilo xà-bông mạt-xây thiệt, hiệu ngựa một sừng. (La Licorne), tốt nhất trong cõi Đông-dương hay là một ve đầu thơm Essence pour Lotion : Eau de Cologne, Quinine, foin coupé để làm đủ một lít các thứ dầu thơm ấy, tùy thích ai muốn thứ nào cũng được!

Hãy viết thơ mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm té tiền ồng làm.

Hãng Annam, Hào-vĩnh & Co.
146 bis Rue Lefebvre Saigon,
Kinh đồn.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
GRAVURE SUR METAUX ET MARBRES

NGUYỄN-CHÍ-HÒA
SAIGON - 83, Rue Catinat, 83 - SAIGON

TIỀN ĐỒNG GIẤY của tôi làm theo kiểu Langsa kim thoi.

Tôi làm kỹ càng và thiệt tình bằng các thứ Da bần tây hết và tinh phải giá không mất, chứ không phải như chỗ khác làm pha Da-zấu mà bán rẻ.

Tôi có bán nhiều kiểu nón Casque thiệt nhẹ và chắc, lợp bằng Ni-zam bô Trắng và Vàng

Tôi cũng có thợ giỏi khắc Con-đấm Bàng-đông chạm Mộ-bia đá Cầm-thạch để mà.

Có sẵn Sách Mầu (CATALÔ) đủ kiểu và các thứ mầu da gởi đến cho Quý vị lựa.

BÁN-SỈ CÓ GIÁ RIÊNG.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA Kính mời.

PHẢI ĐÓNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐAM
THIỆT NIỆT LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUIZARD

Từ năm mươi năm nay thuốc ELIXIR do ông lương-y GUIZARD lấy làm thuốc bổ trong những bệnh MŨ PHẪU, đau trong TỖ VỊ, đau cơ TRÁI TIM, ĐAU LÀN, ĐAU NINH, EST VÔ BA, hoặc CHON NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO ĐÀM, BỊNH CỒI, OHỆ CHỐC NGŨAI ĐÀ và bệnh có TRỞNG LẠI THƯƠNG BỤNG

Ấy là một THUỐC TỐ rất tốt và rất hiệu nghiệm hơn cho HUỆT RA TINH KHIẾT. Những bệnh các BỆH ĐAM hay là HAY phát ra thì uống nó hay lắm

Một lít thuốc trị đăm nào mà không có đến kỹ sư PAUL GAGE thì cho dùng

LẠI CÓ MỘT THUỐC HOÀN XÒ

Đó cũng rất hiệu quả cho BỊNH TONIQUE Antiglaireux của ông lương-y GUIZARD

Thuốc các BỆH ĐAM hay là HAY phát ra thì uống nó hay lắm

Đó cũng rất hiệu quả cho BỊNH TONIQUE Antiglaireux của ông lương-y GUIZARD

CÓ MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC BÔNG VÀ LAM XE MÂY

TẠI TRẦN, St-Étienne

Mà thôi

HÀNG F. MICHEL, CAFFORT Successeur ở đường Catinat 53/30 SAIGON

Có Bán ĐỒNG, đủ thứ và đủ kiểu, BỊ, THUỐC, ĐẠN, XE-MÂY, ĐỒNG-BỘ và CỜ NƠ-TRANG, BỤ ĐÀ TỐI LỢI GIÁ VÀ

Lưu-Châu muốn mua vật chi thì xin đi thơ như vậy!

N. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 30 rue Catinat. - SAIGON.

Saigon - Imp. de l'Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CUA